

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van Burgemeester en Wethouders van gemeente Beemster
T.a.v. mevrouw A. Schenk
Postbus 7
1462 ZG MIDDENBEEEMSTER

GEMEENTE BEEEMSTER	
zaaknr.:	
documentnr.:	
ingek. d.d.:	- 1 AUG. 2018
behandelaar:	UBAR
archieffcode:	

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon
Daan Lavies
T 033-421 77 99
d.lavies@cultureelerfgoed.nl

Onze referentie
CIK- 2018-512

Olonummer
3634253

Bijlagen
0

Datum
Betreft

31 JULI 2018

Advies omgevingsvergunning monumenten (art. 2.1, lid 1,
onder f, en 2.26, lid 3, Wabo en art. 6.4, lid 1, onder a, Bor)

Gegevens beschermd monument

Naam	Schuur bij het polderhuis
Adres	Noorddijk 21
Postcode/plaats	1463 PJ Noordbeemster
Gemeente/provincie	Beemster Noord-Holland
Monumentnummer	511352

Geachte college,

Op 14 juni 2018 vroeg u mij te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument. U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Het voorliggende plan heeft betrekking op reconstructie en herbestemming van een beschermd monument of een belangrijk deel daarvan.

Advies

Ik adviseer u positief mits:

- Optimaal wordt ingezet op behoud van materiaal en toepassing van dezelfde detaillering. Voor concrete uitwerking: 'materiaalbehoud en reconstructie'.
- De voorgestelde inpassing en detaillering van verschillende ramen en puien wordt aangepast, zie: 'ramen en puien'.

Het plan

Het plan betreft demontage van een monumentale, houten schuur en aangebouwde garage. Dit vanwege de slechte bouwkundige staat. Het gehele bouwvolume zal vervolgens opnieuw worden opgebouwd om te worden bestemd tot woning. Voor de schuur is reconstructie het uitgangspunt. Wat betreft de in 1986 gebouwde garage verwijst straks alleen nog het bouwvolume naar de historische situatie. Hier is gekozen voor een meer eigentijdse vormgeving. Dit advies concentreert zich op de monumentale schuur.

Van buiten blijft het beeld van de schuur grotendeels ongewijzigd, uitzondering vormen de dakramen en de stalen puien achter de zolderluiken en op de benedenetage. De fundering op gemetselde poeren zal geheel worden vervangen door een betonfundering.

Intern worden de binnenmuren, trap en werkbank verwijderd. Hier komen een nieuwe trap met berging en toilet en keuken voor in de plaats. Met dit ontwerp behoudt de benedenruimte zijn open karakter. Het houtskelet (met toepassing van 17^e-eeuwse molenonderdelen) blijft gehandhaafd. De doorgang tussen schuur en voormalige garage wordt grotendeels in glas uitgevoerd. De nu nog lege zolderruimte van de schuur wordt ingevuld met twee slaap- en badkamers.

De cultuurhistorische waarden van het rijksmonument

De houten schuur is rond 1800 gebouwd als timmerwerkplaats voor reparaties aan de (inmiddels verdwenen) molens langs de dijk. Het pand is architectuurhistorisch van belang als voorbeeld van zeldzamer wordende traditionele houtbouw in Zaanse trant. Het casco van de schuur is bijzonder, aangezien het molenonderdelen uit de 17e eeuw bevat. Daarbij heeft het ensemblewaarden vanwege de functionele en ruimtelijke samenhang met naastgelegen 19e-eeuwse polderhuis en dienstwoning. De aangebouwde garage behoort niet tot de bescherming, maar heeft wel positieve monumentwaarde omdat de bouwmasa de oorspronkelijke T-vormige opzet van de voormalige langgerekte open houtopslag weerspiegelt.

Als geheel heeft het complex situationele waarden vanwege de prominente plek aan de voet van de Noorddijk en is het cultuurhistorisch van belang als tastbaar overblijfsel van de waterstaatkundige geschiedenis van de Beemsterpolder.

Motivering

Ik ben verheugd te zien dat een nieuwe functie en daarmee een toekomst lijkt te zijn gevonden voor dit monument. De voorliggende reconstructieplannen zijn ingrijpend. Toch is gezien de zeer slechte staat van onderhoud het zorgvuldig vervangen van houtwerk acceptabel; ook in het verleden zullen houten onderdelen met een zekere regelmaat zijn vervangen.

Juist omdat het monument met de geplande vernieuwing ontdaan wordt van veel historisch materiaal, wordt bijzonder gehecht aan een kwalitatieve, ambachtelijke uitvoering van het werk en behoud van het beeld van de schuur. Deze benadering leidt tot onderstaande voorwaarden en aandachtspunten.

Voorwaarden voor een positief advies

Materiaalbehoud en reconstructie

- Voorwaarde voor een positief advies is dat alle technisch geschikte onderdelen hergebruikt worden. Hoewel dit uitgangspunt in het plan van aanpak wordt onderschreven, beoordeel ik de uitwerking hiervan als te vrijblijvend. Ik adviseer aan te dringen op gedetailleerder analyse en hardere toezeggingen welk materiaal precies zal worden hergebruikt.
- Waar vernieuwing onafwendbaar is stel ik als voorwaarde dat zo veel mogelijk wordt ingezet op toepassing van dezelfde detaillering, in hetzelfde materiaal en met toepassing van dezelfde verbindingstechniek als het origineel (zoals gedefinieerd in ERM restauratielader trede 3a). Om dit te realiseren adviseer ik er bij de indiener op aan te dringen de bestaande detaillering (van bijvoorbeeld vensters) vast te leggen in schaal 1:5 ontwerptekeningen.

Ramen en puien

- Ik adviseer negatief over het voorstel dik dubbelglas met wienersprossen toe te passen. Dit past niet in de strategie van een ambachtelijke vernieuwing zoals hierboven betoogd. Met plakroeden en dik dubbelglas worden de bestaande verhoudingen en detailleringen van de ramen immers gewijzigd, hetgeen het monument een grove uitstraling geeft. Toepassing van dun gelamineerd ('monumentenglas') in houten roeden heeft hier sterk de voorkeur.
- Het ontwerpconcept om kozijnen die nooit van glas voorzien zijn geweest (zoals beide zolderdeuren) in staal uit te voeren is helder. Ik adviseer echter negatief op het voornemen de deur in de zuidgevel door een stalen pui te vervangen. Hier ligt vernieuwing van de bestaande deur meer voor de hand (in lijn met de vernieuwing van de vensters). Hierbij weeg ik mee dat deze gevel zichtbaar is vanaf de openbare weg en bovendien visueel sterk verbonden is met de andere monumenten van het ensemble. Tegen het toepassen van de vergrote pui ten behoeve van daglichttoetreding aan de achtergevel is om deze reden geen bezwaar.
- Voor alle stalen puien geldt het advies de voorgestelde detaillering te herzien. Om er voor te waken dat deze puien visueel niet te nadrukkelijk aanwezig zullen zijn, adviseer ik de staalprofielen minder grof uit te voeren en deze waar mogelijk achter de bestaande houten kozijnen te verwerken.
- Zoals ook aangegeven in het preadvies adviseer ik de gesloten kap zo veel mogelijk te respecteren. De voorgestelde dakramen doen de uitstraling van het monument geen goed en schaden het beeld van het ensemble als geheel. Daarbij lijken deze dakramen niet noodzakelijk omdat deze licht verschaffen aan slaapkamers die reeds van glaspuien zijn voorzien, en aan een corridor waar dit niet noodzakelijk is. Mocht toch voor het toepassen van dakramen worden gekozen, raad ik aan de impact te minimaliseren door deze kleiner uit te voeren (de dakramen van het naastgelegen pand kunnen hier als referentie dienen).

Behoud status rijksmonument

Na uitvoering van de vernieuwingen zullen de cultuurhistorische waarden van dit rijksmonument nog maar beperkt in het historisch materiaal besloten liggen. Gezien de mate waarin het pand ook op andere cultuurhistorische aspecten wordt gewaardeerd, kan de status van rijksmonument behouden blijven. Voorwaarde hierbij is wel dat de hoogst mogelijk restauratiekwaliteit wordt behaald. De RCE kan desgewenst tijdens de uitvoering van het werk aanvullend adviseren om dit te helpen bereiken. Zodra het werk voltooid plant de RCE graag een schouw om de monumentwaarden te beoordelen.

Voor meer informatie over restauratiekwaliteit verwijs ik u naar www.stichtingerm.nl en www.monumentaalschilderwerk.nl

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

Afschrift en tekeningen

Graag ontvang ik een afschrift van het ontwerpbesluit en te zijner tijd een afschrift van uw definitieve besluit met de bijbehorende stukken.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

Daan Lavies
Adviseur architectuurhistorie

